

dat hij in het Latijn voor zich zelf vervaardigde. Men kan het aldus vertalen:

Ik, zondaar, vraag U niet om Paulus zoëgenade; Ook Petrus eetherstel koom' niet mijn ziel te stude. Ik sta beneden hen, hoe diep zij vielen — maar Gedenk o Heer! aan mij, als aan den moordenaar.

Dit opschrift leest men op zijn graf te Thorn aan de Weichsel, waar in 1581 een gedenk teeken voor den grooten sterrekundige werd geplaatst.

CORRESPONDENTIE.

Nogmaals wordt vriendelijk verzocht, bij het intenden van vragen te melden, dat zij bestemd zijn voor De Heraut.

HOOGENBIJK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie). Geachte Redactie!

Hoewel ik begrijp, dat redacties er niet aan kunnen denken critiek van uitgever te laten op van hun boeken verschenen beoordelingen, veroorloof ik mij toch U te verzoeken, mij toe te staan om tegenover hetgeen U schreef over Stock—Renkema in de Heraut van Zondag 17 Januari l.l., publiekelijk iets in het midden te brengen.

Ik vind daartoe vrijmoedigheid, omdat uwe beschouwing in wat zij afkeurt, raakt, behalve den schrijver, mij, den uitgever, en niet den inhoud.

Het doel van mijn schrijven is alleen mede te deelen, dat de zaak zich anders heeft voorgedragen dan U meent. Op eigen initiatief zou van mij zeer zeker het voorstel tot een nieuwe bewerking niet zijn uitgegaan; ik ben er toe gedwongen geworden.

Wat toch was het geval? Mij kwam ter ooren, dat er plannen waren om, met gebruikmaking van wat Stock c.s. gaf, een Gereformeerde handboek voor de beoefening van de Bijbelsche Geschiedenis te stellen.

Dat zou ik niet hebben kunnen verhinderen, en het gevolg zou geweest zijn, dat Stock—Barger, een boek dat zowel door Gereformeerden als door Hervormden gebruikt werd, een deel van zijn afzet zou verliezen.

Fluks was nu het plan gemaakt. Iaden er dan toch een „Gereformeerde Stock“ zou komen, wie had dan meer recht op de mogelijke voordeelen daarvan, dan de uitgever van de bestaande editie-Barger?

En om mij niet op zulk een wijze te laten onderknippen, ging ik tot de uitgever over, maar mijn sympathie had ze niet.

Het is volkomen juist als u zegt: Stock—Renkema is Stock niet meer; en het is tegen mijn bedoeling geweest en door een misverstand zelfs tegen mijn uitdrukkelijke opdracht in geschied, dat het boek den titel onving, dien het u heeft. Toen ik het zag — na een terugkeer u zaken van een langdurige afwezigheid — was alles gereed en het boek met den tegenwoordigen titel aangekondigd geworden en in zee.

Hoewel het nu veel letterlijk werd overgenomen, ook dan onjuist zou geweest zijn, heb ik op het titelblad alleen den naam van Ds. Renkema gewild, met als nadere aanwijzing: bewerkt naar gegevens van Eugene en Sarah Geraldine Stock, Emily E. Deedes, e. a., waarvan ik de oorspronkelijke, Engelsche uitgaven (Stock is uit het Engelsch, niet uit het Duitsch) ter beschikking heb gesteld, zoodat de gelegenheid er was, om een boek te geven dat, zooveel de bewerker wilde, onafhankelijk kon zijn van de vertaling Barger, waarbij dan alleen grootendeels uit dezelfde bronnen zou zijn geput.

Met een titel zoals mijn voornemen geweest is, aan het boek te geven, zou de 1ste Stock alleen als Stock bekend gebleven zijn en zou, wat men Stock II zou kunnen noemen, te boek hebben gestaan onder den naam van Ds. Renkema.

Mij dunkt, dat het hier medegedeelde toch wel een anderen kijk geeft op mijne handelwijze als uitgever, dan U uit de verschijning van Stock—Renkema meende temogen opmaken.

Wat betreft de ontdekking van de mindere bruikbaarheid der editie-Barger voor Gereformeerden, die eer mag ik mij niet toerekenen. Ik vernam bij geruchte nu en dan, dat er waren die zoo dachten, en ik vermoed dat daaraan het plan tot samenstelling van een „Gereformeerde Stock“, waarvan ik later hoorde, zijn ontstaan wel zal hebben te danken. Zeker is, dat het plan is opgegeven geworden, toen Stock—Renkema verscheen.

Dat over die bruikbaarheid van de editie-Barger overigens verschillend wordt gedacht, bewijst het oordeel van een zeer bekend predikant der Gereformeerde Kerk, die mij verzekerde de noodzakelijkheid van een „bewerking“ niet in te zien; terwijl mij — sterker nog — bekend is van Gereformeerde onderwijzers, die ook nu nog Stock—Barger verkiezen.

Deze uitgave blijft dan ook naast de andere bestaan, en van het Oude Testament is verleden jaar bereids de 5de druk verschenen.

Met vriendelijken dank voor de plaatsing heb ik de eer te zijn, Hoogachtend, Uw dw. dr. D. A. DAAMEN.

's Gravenhage, 18 Januari 1909.

*) De editie-Barger is een vertaling, geen bewerking.

Gereformeerde gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Vijfhuisen (Haarlemmermeer), Lexmond en Oudorp, M. A. van Pernis, cand. te Spijkenisse. — Beccum, L. J. C. Kreyt, te Berkel en Rodenysen.

AANWONNEN: Fijnart, H. A. Munnik jr., cand. te Amsterdam. — Garrelswaer, H. Haspers, te Hardinveeld.

BEZANT: Wilsom, P. de Potter, cand. te Axel. — Zuidland, H. A. Munnik jr., cand. te Amsterdam. — Ter Neusen, A. S. Schaafsma, te Ten Boer.

Nederlandsche Hervormde Kerk. BEROEPEN: Grati (N.-H.) en Oost-Vlieland, J. L. van Tricht, cand. te Haarlem. — Horsten (toez.), E. H. Wieringa, cand. te Groningen. — Cillaarshoek (Z.-H.) (toez.), J. G. H. Vermaat, cand. te 's-Gravenhage. — Nieuwkoop, J. P. Buiskool, cand. te Hoogeveen. — Den Helder, C. Met, te Zuid-Zijpe. — Oud-Vossemeer, N. v. d. Snoek, te Brakel (Geld.).

AANWONNEN: Kerk-Aveerath, J. C. Bussigh de Vries, en-prd., te 's-Gravenhage. — Hoogeveen c.s., P. Siemslinck, cand. te Breda. BEZANT: Oost-Vlieland, J. L. van Tricht, cand. te Haarlem.

Advertentien.

Den 3ten Januari a.s. zullen D. V. onze algemeen geachte Broeder en Zuster JACOB DE RUIJG EN JOHANNA BARENDINA HUIJERMAN, den dag te herdenken, waarop zij voor 25 jaren in den echt werden verbonden.

Namens den Kerkeraad der Geref. Kerk van Sout: M. M. HORTJUS, Praeses. P. FLOOR, Scriba.

Hedenmiddag nam de Heer uit ons midden weg onsen geachten medebroeder POPPE A. VAN DER MEULEN, in den ouderdom van ruim 82 jaren. Vanaf het begin diende hij deze gemeente als onderling, met de gaven hem door den Heere verleend. Voor twee jaren kreeg hij als zoodanig rust. En nu mogen we hopen dat hij is ingegaan in de rust, die er overblijft voor het volk van God, daar het leven hem Christus was. Zij dat zijn weduwe en kinderen tot troost, om in des Heeren doen te berusten en te aanbidden.

De Raad der Geref. Kerk te Soerabaja, e. a. G. D. SCHEEPSMA, V. D. M. U. D. BERGSMAN, Scriba. 's-Gravenhage, 12 Januari 1909.

Heden morgen omstreeks 7 uur overleed mijn zeer geliefde Man en mijn eenigst kindje zorgdragende Vader, de Heer CORNELIS KLAZES VAN DER GOOT, in den ouderdom van 33 jaren.

Diep is mijns harten en dat der wederzijdsche familie door dit afsterven gewond, doch de vaste hoop, dat hij in Jesus ont slapen is, is ons een zoete vertroosting. Hij was in leven in dienst van Deputaten der inwendige Zending in Drente, stand-plaats Kuloen.

Mede namens wederzijdsche Familie, C. VAN DER GOOT—HOEFER. Francker, 13 Januari 1909.

Heden overleed in zijn Heer en Heiland in het Sanatorium te Harderwijk onze Geachte voorganger en onderling in de Geref. Kerk alhier, de Heer C. v. d. GOOT, in den ouderdom van 33 jaar.

Namens den Kerkeraad der Geref. Gem. te Ruinen: J. A. KLOEZE, J. BISSCHOP.

Uit het Woord, door Dr. KUYPER, kost geb. f. 2.25. Wij geven hierbij gratis, dat Staandaardwerk van POSTMUS: De frontieren over, nog al gebonden in stempelband.

Zend postwissel s. v. p. f. 2.25 en U ontvangt deze 2 geb. boeken franco thuis. Wie f. 3.25 zendt, ontvangt het bovenstaande pakket et bij. Vraag pakket Keurig uit De Heraut.

Adres: H. VERHOOG, Boekh., Halfweg.

Keurig. Uit het Woord, door Dr. KUYPER, kost geb. f. 2.25. Wij geven hierbij gratis, dat Staandaardwerk van POSTMUS: De frontieren over, nog al gebonden in stempelband.

Zend postwissel s. v. p. f. 2.25 en U ontvangt deze 2 geb. boeken franco thuis. Wie f. 3.25 zendt, ontvangt het bovenstaande pakket et bij. Vraag pakket Keurig uit De Heraut.

PORTRET Prof. Biesterveld in het bekende formaat portret - Dr. A. KUYPER - verschijnt einde dezer maand bij Boekhandel W. TEN HAVE, voorheen Höveker's Boekhandel, AMSTERDAM.

R. C. VERWEIJCK, Vragenboekje op de Kieswet. Ten dienste der kiezers; met volledige opgave van districten, tabellen, enz.

R. C. VERWEIJCK, Vragenboekje op de Leerplichtwet. Ten dienste van ouders, onderwijzers, enz.

Zend mij 2 doosjes Slijm, Gal en Maag pillen. Deze pillen bevallen mij uitstekend.

MAARSCHALKERWEERD EN ZONNEN. in NERKORGELS. Zuilenstraat 14, Utrecht.

LEVENSVZERZEKERING de Nederlanden van 1845. BRAND - VERZEKERING INBRAAK. DEN HAAG (vroeger Zutphen). Directie HENNY.

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN. Hoofdkantoor: AMSTERDAM, Damrak 60. Bijkantoren: AMSTERDAM, Dam 13-15-17.

NAAR ZUID-AMERIKA met de stoomschepen van den Koninklijken Hollandschen Lloyd. Eerstvolgende vertrekken voor Passaziers van Amsterdam naar Rio de Janeiro, Santos, Montevideo en Buenos-Ayres.

De Groninger Brandwaarborg-Maatschappij. Oude-Boteringestraat 72. Telefoon Interroom 787.

Vrije Universiteit. In dank ontvangen: Voor de Vereeniging: Aan Contributiën: door den heer R. de Vries te Winsum f. 22.50

„DE HARP“, MAANDBLAAD. ter BEVORDERING van de TOONKUNST onder de CHRISTENEN in NEDERLAND.

Lezers van Dag- en Weekbladen IN DE Spoorwegwagens. werpt Uwe Couranten, na ze gelezen te hebben, in de bussen voor de Ziekenhuizen op de Perrons van de Spoorwegstations aanwezig; daarmede verricht gij een nuttig werk.

De Hoofd-Agenten RUYSS en Co., Rotterdam en Amsterdam. De Agenten EYKENSUYTERS & TRONP, 's-Gravenhage, Anna Paulownastraat 11.

ALGEMEEN ZUID-HOLLANDSCH ADVERTENTIE BUREAU. Kantoor: DUNNE BIERKADE 31. Filialen te ROTTERDAM en ZUTPHEN.

Boerenoorlog.

- 1. De boerenoorlog, door BADENHORST, met pl. en kaarten, geb. f. 1.90.
2. Dat keurige werk van FR. HAVERGAL, door Me. KUYPER, ook in stempelband, prijs f. 2.40.
3. De boeren op St-Helena, met 40 platen, ook in linnen band.
4. De herder en de kudde, geb. en verguld op snee.
5. Geschenk voor jonge lidmaten, ook geb. Alzoo 5 gebonden boeken, thans franco thuis voor slechts een gulden, en 25 cent voor de porto. Schrijf er bij: [Voor boerenoorlog uit De Heraut.

KEURIG.

Uit het Woord, door Dr. KUYPER, kost geb. f. 2.25. Wij geven hierbij gratis, dat Staandaardwerk van POSTMUS: De frontieren over, nog al gebonden in stempelband.

STOOMVAART-MAATSCHAPPIJ Rotterdamsche Lloyd.

Maldienst tusschen Rotterdam en Ned.-Indië. in verbinding met de diensten der Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.

Table with columns: van Rotterdam, van Soerabaja, van Lissabon, van Tjilatjap, van Manille, van Port-Saïd, van Suez, van Colombo, te Padang, te Batavia. Rows: Rindjani, Goentoe, Ophir, Gedé, Kawi, Sindoro, Tabanan, Wills.

EXTRA AFVAARTEN: Direct naar Java en naar Macassar, 23 Jan. s.s. „SOLO“ (eventueel met overlading). Kapitein H. M. L. OUDENDIJK.

De b...
Hied b...
Hierbij u...
inzinking v...
volg van he...
schap, ten j...
dat men de...
zijn Kerk v...
giment over...
die verwar...
Koninklijk...
personen va...
eerst afsonde...
brachten we...
ter sprake,
tekenis die